

1K 13 by mohla být letniční ústavou

Biblistika | 9.7.2015 @ 9.00

Třináctá kapitola 1. Korintským je jednou z nejnotoričtěji známých pasáží v Bibli. Cítuje se na svatbách, používá se při ekumenické motivaci, znají ji jistě i mnozí filosofové a bardy, neboť je to kapitola vskutku krásná. Její vzletná ústřední myšlenka zní: Je jedno, co umíš, máš a děláš, pokud tvým palivem není láska. Bez lásky jsou tvé snahy a tvé umění jako růže bez vůně a „nic ti to neprospěje“. Další abstrakce myšlenky je ještě vzletnější, expériovská, řekl bych: Za vším, co děláš, musí se nacházet řídicí smysl. Pokud ti hluboké vědomí smyslu, nyní tedy vědomí lásky, schází, pak se svou námahou a svou výborností nesměňuješ za skutečnou hodnotu.

Nyní bych rád předvedl, jak je třináctá kapitola první korintským z literárně teologického hlediska ještě zajímavější. V prvních třech verších Pavel uvádí tři kategorie kvalit a činností, které by bez lásky neměly význam. V první kategorii zmiňuje **mluvení jazyky lidskými i andělskými**. Ve druhé kategorii je **dar prorocství, porozumění tajemstvím, obsáhnutí poznání a zázračná víra**. Ve třetí kategorii je **rozdání všeho majetku a úplné sebevydání**. Pokud není řídicím faktorem těchto činností a kvalit láska, pak jsou všechny stejně zbytečné. Pokud někdo nemluví jazyky lidskými i andělskými v lásce, stal se neživým dunícím činelem, protože jen láskyplný obsah řeči dýchá životem. Pokud se někdo soustředí na velké skutky víry, ale nečiní je s láskou, není ničím. Podobně když někdo shromáždí moudrost a poznání, ale nepředává je s láskou dál, nezískává a nevytváří nic hodnotného. A pokud někdo provádí dobročinnost pouze kvůli osobní satisfakci a jeho motivem není láska, nic mu to neprospěje.

Bez lásky tedy v Božím království nemůže nikdy dojít k vytvoření skutečné hodnoty. Jak ta láska vypadá, o tom je celý zbytek kapitoly. Všimněme si jen takového detailu: Pavel právě tyto tři kategorie „zbytečných věcí“ neuvádí pro nic za nic. Jsou to totiž věci, které naopak vůbec zbytečné nejsou! O každé z nich Pavel v předchozích kapitolách hovoří jako o něčem velmi podstatném. Když jsem si celou epistolu jen tak rychle přečetl, poznamenal jsem si ke každé položce oněch tří kategorií několik odkazů.

- Mluvení jazyky lidskými, což znamená zvěstování Krista (1,5; 2,4.13)
- mluvení jazyky andělskými (12,10.28n; 14,1–33)
- prorocství (12,10.28n; 14,1–33)
- tajemství (1,21; 2,9n; 4,1)
- poznání (1,5; 8,1.11; 12,8; 14,26)
- víra přenášející hory (4,20; 12,9n.28n)
- rozdání majetku (4,11n; 6,6; 12,28; 16,1–4)
- vydání sebe sama (4,9; 9,19.27; 15,30)

Vidíme tedy, že těchto $2 + 4 + 2 = 8$ položek odráží to, co se Pavlovi honilo hlavou během psaní listu a celá třináctá kapitola je taková abstrakce řešení těch příležitostných problémů korintské církve, které Pavlovi ležely na srdci. Mluvení jazyky lidskými znamená zvěstování evangelia, k němuž byl apoštol povolán. Mluvení jazyky andělskými a prorocství je velkým tématem čtrnácté kapitoly. Tajemství je právě to tajemství kříže, které je tomuto věku bláznovstvím. Poznání je poznání svobody od toho, co tížilo naše svědomí. Víra přenášející hory je zvláštním darem a je důležitým potvrzením zvěstování (4,20) podobně jako vydání sebe sama, k němuž apoštol vlastním příkladem vybízí (4,9–16 a 10,33–11,1). Rozdání majetku je pak něčím přirozeným a samozřejmým.

Jestliže z kontextu epistoly vyplývá, že těchto osm věcí je velmi podstatných, pak soudím, že Pavel ve třinácté kapitole chce sice říci, že bez lásky je všechno k ničemu, ale hned na druhém místě nás chce ujistit, že to, co bez lásky nemá smysl, to právě s láskou smysl má. V návaznosti na předchozí článek o mém procitnutí do doby sociálního hříchu musím dále poukázat na to, že všech osm položek oživených láskou má stejně vysokou hodnotu, jak vyplývá z uvedeného kontextu epistoly. Proto mluvení v jazycích není důležitější než rozdávání majetku a naopak. Poznání není důležitější než prorocství a naopak. Vydání sebe sama ke službě není důležitější než znalost tajemství Kristova kříže a naopak. Jsou to rovnocenné a vzájemně kompatibilní hodnoty a činnosti, které jsou bez lásky všechny stejně zbytečné a s láskou všechny stejně důležité. Žádná z nich by neměla hrát prim a žádná by neměla být upozaděna.

Tot' zatím vše. Až budu vysokým funkcionářem nějaké letniční denominace, zasadím se o to, aby se ze třinácté kapitoly 1. Korintským stala oficiální ústava. Ty současné se stejně docela často porušují a navíc jsou tak nesrozumitelné, že se na jejich rozluštění musí platit právník. V této krátké kapitole z Pavlova dopisu do Korintu navzdory jeho situační povaze nacházíme cosi velmi nadčasového, cosi jasného, cosi velmi teologického a zároveň velmi srozumitelného. Cosi, čím se dá řídit. Tento příspěvek zdaleka nepojednal o celé třinácté kapitole. Naznačil jen, jak se v ní sbíhá a abstrahuje Pavlův „recept na normální církev“, kde se bude zvěstovat Kristus, mluvit v jazycích, prorokovat, poznávat tajemství kříže v jeho praktických důsledcích, kde budou lidé uzdraveni, kde se bude sloužit chudým a kde se bude jeden pro druhého obětovat v intencích jen a pouze lásky, která je trpělivá, laskavá, nezávidí... ale to už si dočtete sami.

<https://selah.cz/biblistika/1k-13-by-mohla-byt-letnicni-ustavou/>